

Sygn. akt II C 2115/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 października 2017 roku

Sąd Rejonowy dla Warszawy –Woli w Warszawie Wydział II Cywilny w składzie:

Przewodniczący: SSR Paweł Birski

Protokolant: Patrycja Rosa

po rozpoznaniu w dniu 19 października 2017 roku w Warszawie

na rozprawie

sprawy z powództwa G. F.

przeciwko (...) Bank (...) spółce akcyjnej z siedzibą w W.

o zapłatę

I. zasądza od pozwanego (...) Bank (...) spółki akcyjnej z siedzibą w W. na rzecz G. F. kwotę 39.875,67 zł (trzydzieści dziewięć tysięcy osiemset siedemdziesiąt pięć złotych sześćdziesiąt siedem groszy) z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 14 kwietnia 2017 roku do dnia zapłaty;

II. oddala powództwo w pozostałym zakresie;

III. zasądza od pozwanego (...) Bank (...) spółki akcyjnej z siedzibą w W. na rzecz G. F. kwotę 4.617 zł (cztery tysiące sześćset siedemnaście złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt II C 2115/17

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 19 lipca 2017 roku powód G. F. wniósł o zasądzenie na swoją rzecz od pozwanego (...) Bank (...) S.A. z siedzibą w W. kwoty 41.600,17 zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 14 kwietnia 2017 roku do dnia zapłaty oraz zwrotu kosztów procesu według norm przepisanych. Uzasadniając żądanie pozwu powód podniósł, iż w dniu 19 sierpnia 2008 roku razem z A. P. zawarli z poprzednikiem prawnym pozwanego banku umowę o kredyt hipoteczny indeksowany do waluty obcej franka szwajcarskiego na kwotę 274.401,70 zł. Integralną część tej umowy stanowił wzorzec umowny o nazwie R. kredytu hipotecznego. Klauzule indeksacyjne zawarte w § 7 ust. 4, § 9 ust. 2 oraz § 13 ust. 7 regulaminu, a także w § 2 ust. 1 zdanie 2 umowy kredytu hipotecznego stanowią niedozwolone postanowienia umowne, które nie wiążą powoda, przy czym strony wiąże umowa kredytu w pozostałym zakresie. W miejsce bezskutecznych klauzul indeksacyjnych nie wejdą żadne inne normy dotyczące indeksacji, ponieważ brak jest przepisów dyspozytywnych dotyczących zasad ustalania kursów dla indeksacji kredytów. Powód wniósł o zasądzenie powyższej sumy pieniężnej tytułem zwrotu tej części rat kapitałowych kredytu, które wraz z małżonką zapłacili w wykonaniu powyższych, niedozwolonych postanowień umowy. Ponadto powód podniósł, że umowa o kredyt hipoteczny, którą zawarł z poprzednikiem prawnym pozwanego, jest sprzeczna z art. 69 ust. 1 i 2 prawa bankowego, a ponadto nie zostały w niej dostatecznie dookreślone świadczenia, do spełnienia których zobowiązali się kredytobiorcy, przez co umowa powinna zostać uznana za nieważną (pozew k. 1-18).

W odpowiedzi na pozew z dnia 25 sierpnia 2017 roku pozwany (...) Bank (...) S.A. z siedzibą w W. wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenie na jego rzecz od pozwanego zwrotu kosztów procesu według norm przepisanych. Pozwany

zaprzeczył, jakoby zastosowane w umowie, jaką zawarł z powodem i jego zmarłą małżonką, w tym we wszystkich tworzących tę umowę wzorcach umownych, klauzulę indeksacyjną do waluty franka szwajcarskiego miałyby stanowić niedozwolone postanowienia umowne, a ponadto podniósł, że indeksacja kredytu do waluty obcej CHF była korzystna dla kredytobiorców ze względu na oprocentowanie kredytu stawką LIBOR, kursy waluty CHF, po której ustalana była wysokość rat kapitałowych, nie były ustalane przez powoda w sposób dowolny, lecz były kursami rynkowymi, pozwany nie osiąga żadnych korzyści z tytułu wzrostu kursu franka. Pozwany zaprzeczył też twierdzeniu o nieważności umowy kredytu hipotecznego zawartej z powodem i jego zmarłą małżonką (odpowiedź na pozew k. 126-143).

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 8 lipca 2008 roku A. P. i G. F. złożyli w (...) S.A. spółka akcyjna Oddział w Polsce z siedzibą w W. wniosek o udzielenie kredytu hipotecznego indeksowanego do franka szwajcarskiego na kwotę 248.401,70 zł na okres 480 miesięcy celem zakupu lokalu mieszkalnego na rynku pierwotnym i refinansowania wydatków na cele mieszkaniowe (wniosek o kredyt hipoteczny k. 163-165).

W tym samym dniu A. P. i G. F. złożyli oświadczenie, że zostali zapoznani przez pracownika banku z kwestią ryzyka kursowego w przypadku udzielenia kredytu indeksowanego do waluty obcej, będąc w pełni świadomymi ryzyka kursowego, zrezygnowali z możliwości zaciągnięcia kredytu w złotych i dokonali wyboru zaciągnięcia kredytu indeksowanego do waluty obcej, znane im były postanowienia regulaminu kredytu hipotecznego udzielanego przez (...) S.A., zostali poinformowani, że aktualne wysokości kursów waluty obcej dostępne są w placówkach banku oraz że są świadomi ponoszenia ryzyka kursowego związanego z wahaniami kursów waluty, do której indeksowany jest kredyt, ryzyko kursowe ma wpływ na wysokość zobowiązania względem banku, wynikającego z umowy o kredyt oraz na wysokość rat spłaty kredytu, kredyt zostanie wypłacony w złotych na zasadach opisanych w regulaminie, saldo zadłużenia kredytu wyrażone jest w walucie obcej, raty kredytu wyrażone są w walucie obcej i podlegają spłacie w złotych na zasadach opisanych w regulaminie (oświadczenie k 161).

A. P. i G. F. zawnioskowali o udzielenie im kredytu indeksowanego do waluty franka szwajcarskiego, ponieważ w oddziale (...) S.A., za pośrednictwem której to spółki powyższa umowa została zawarta, powiedziano im, że nie mają oni wystarczającej zdolności kredytowej, aby bank udzielił im kredytu hipotecznego w złotych polskich. W/w zapewniano również o stabilności waluty franka szwajcarskiego (zeznania powoda G. F. - nagranie przebiegu rozprawy z dnia 19 października 2017 roku k. 334 czas 00:57:00).

W dniu 21 sierpnia 2008 roku A. P. i G. F. zawarli w charakterze konsumentów z (...) S.A. spółka akcyjna Oddział w Polsce z siedzibą w W. umowę o kredyt hipoteczny. W/w bank zobowiązał się oddać do ich dyspozycji kwotę 274.401,70 zł przeznaczoną na zakup lokalu mieszkalnego nr (...) w budynku oznaczonym nr (...) przy ul. (...) w S. oraz refinansowanie wydatków na cele mieszkaniowe. Kredyt został udzielony na 480 miesięcy. Strony umówiły się, że kredyt będzie indeksowany do waluty obcej - franka szwajcarskiego. Zgodnie z § 3 ust. 1-3 umowy kredyt miał być oprocentowany według zmiennej stopy procentowej, która na dzień sporządzenia umowy wynosiła 4,24833% w stosunku rocznym, z zastrzeżeniem postanowień regulaminu w zakresie ustalania wysokości oprocentowania. Zmienna stopa procentowa ustalana miała być jako suma stopy referencyjnej LIBOR 3M (CHF) oraz stałej marży banku w wysokości 1,50 punktów procentowych. Do czasu ustanowienia wszystkich zabezpieczeń, a w szczególności hipoteki, bank stosował podwyższoną marżę banku o 1,30 pkt procentowego, Oprocentowanie kredytu miało ulegać zmianie w zależności od zmiany stopy referencyjnej LIBOR 3M (CHF), a szczegółowe zasady naliczania odsetek, ustalania wysokości oprocentowania oraz zasady zmiany oprocentowania znajdowały się w regulaminie (umowa kredytu k. 25-27 verte i 168-170 verte; decyzja kredytowa k. 166; zeznania powoda G. F. nagranie przebiegu rozprawy z dnia 19 października 2017 roku k. 334 czas 00:54:00-01:21:00).

Zgodnie z postanowieniami § 5 regulaminu odsetki naliczane są codziennie od bieżącego salda zadłużenia, przy założeniu, że rok ma 365 dni a miesiąc rzeczywistą ilość dni (ust. 2). Odsetki od kredytu naliczane są od dnia uruchomienia kredytu (ust. 3). Zmienna stopa oprocentowania w pierwszym okresie bazowym przyjmuje wartość ustaloną jako suma stopy referencyjnej, o której mowa w § 2 pkt 17, wymienionej z nazwy w umowie, w wysokości

obowiązującej w banku w momencie uruchomienia kredytu, marży banku określonej w umowie, na podstawie decyzji kredytowej, celu kredytu, ryzyka transakcji oraz aktualnej taryfy (ust. 4). Oprocentowanie kredytu ulega zmianie w zależności od zmian stopy referencyjnej, zgodnie z postanowieniami ust. 6-9. (ust. 5). Częstotliwość zmian oprocentowania zależy od rodzaju stopy referencyjnej, tzn. wartości indeksu przy nazwie stopy, o którym mowa w § 2 pkt 17. Wartość indeksu wyznacza długość okresu bazowego, wyrażoną w miesiącach (ust. 6). Po upływie pierwszego okresu bazowego, o którym mowa w ust. 4, od pierwszego dnia kolejnego okresu bazowego, obowiązuje nowa stopa procentowa ustalona jako suma stopy referencyjnej w wysokości obowiązującej na koniec ostatniego dnia poprzedniego okresu bazowego, marży banku określonej w umowie (ust. 7). Nowe wartości zmiennej stopy procentowej w kolejnych okresach bazowych wyznaczane są analogicznie do postanowień ust. 7, do końca okresu kredytowania (ust. 8). W przypadku, gdy ostatni dzień okresu bazowego przypada na dzień wolny od pracy, na potrzeby obliczenia nowej stopy procentowej mającej obowiązywać w kolejnym okresie bazowym, przyjmuje się wartość stopy referencyjnej obowiązującej na koniec ostatniego dnia roboczego poprzedzającego dzień wolny (ust. 9).

Splata kredytu miała następować w 480 miesięcznych ratach równych, obejmujących część kapitałową oraz część odsetkową, przy czym w okresie karencji kapitału, tj. do końca okresu rozliczeniowego, w którym nastąpiła wypłata ostatniej transzy kredytu, płatne były wyłącznie raty odsetkowe. Data płatności pierwszej raty kredytu uzależniona była od daty wypłaty kredytu lub pierwszej jego transzy. Dzień miesiąca, w którym następuje uruchomienie kredytu, wyznacza dni wymagalności raty spłaty kredytu w kolejnych miesiącach (§ 6 umowy, § 10 i 12 regulaminu).

Zgodnie z § 9 regulaminu raty spłaty kredytu pobierane są z rachunku bankowego kredytobiorców prowadzonego w złotych wskazanego w umowie (ust. 1). Raty spłaty kredytu wyrażone są w walucie obcej i w dniu wymagalności raty kredytu pobierane są z rachunku bankowego... (ust. 2). Kredytobiorca zobowiązany jest zapewnić środki na poczet spłaty raty kredytu najpóźniej w dniu roboczym poprzedzającym dzień wymagalności raty spłaty kredytu (ust. 3). Jeśli dzień wymagalności raty spłaty kredytu przypada na dzień wolny od pracy, kredytobiorca zobowiązany jest zapewnić środki na poczet spłaty raty najpóźniej w dniu roboczym poprzedzającym dzień wymagalności raty kredytu (ust. 4).

Przy zawieraniu umowy w/w kredytobiorcy złożyli oświadczenie, iż zostali zapoznani przez pracownika banku z kwestią ryzyka kursowego w przypadku udzielenia kredytu indeksowanego do waluty obcej, będąc w pełni świadomymi ryzyka kursowego, zrezygnowali z możliwości zaciągnięcia kredytu w złotych i dokonali wyboru zaciągnięcia kredytu indeksowanego do waluty obcej, znane im były postanowienia regulaminu kredytu hipotecznego udzielanego przez (...) S.A., zostali poinformowani, że aktualne wysokości kursów waluty obcej dostępne są w placówkach banku oraz że są świadomi ponoszenia ryzyka kursowego związanego z wahaniami kursów waluty, do której indeksowany jest kredyt, ryzyko kursowe ma wpływ na wysokość zobowiązania względem banku, wynikającego z umowy o kredyt oraz na wysokość rat spłaty kredytu, kredyt zostanie wypłacony w złotych na zasadach opisanych w regulaminie, saldo zadłużenia kredytu wyrażone jest w walucie obcej, raty kredytu wyrażone są w walucie obcej i podlegają spłacie w złotych na zasadach opisanych w regulaminie (oświadczenie k. 167).

Regulamin kredytu hipotecznego udzielanego przez (...) stanowił w § 7 ust. 4 i w § 9 ust. 2, iż w przypadku kredytów indeksowanych do waluty obcej, wypłata kredytu następuje w złotych według kursu nie niższego niż kurs kupna zgodnie z tabelą kursów walut obcych obowiązującą w banku w momencie wypłaty środków z kredytu. Saldo zadłużenia z tytułu kredytu wyrażone jest w walucie obcej i obliczane jest według kursu stosowanego przy uruchomieniu kredytu. Raty kredytu indeksowanego do waluty obcej wyrażone są w walucie obcej i w dniu wymagalności raty kredytu pobierane są z rachunku bankowego kredytobiorcy według kursu sprzedaży zgodnie z tabelą obowiązującą w banku na koniec dnia roboczego poprzedzającego dzień wymagalności raty spłaty kredytu. Zgodnie z § 2 pkt 12 regulaminu tabela oznacza tabelę kursów walut obcych obowiązującą w banku (regulamin kredytu hipotecznego udzielanego przez (...) k. 28-32).

(...) S.A. spółka akcyjna Oddział w Polsce z siedzibą w W. przy zawieraniu umowy kredytu posługiwał się przygotowanym przez siebie wzorcem (zeznania powoda nagranie przebiegu rozprawy z dnia 19 października 2017 roku k. 334 czas 00:54:00-01:21:00; umowa kredytu datowana na dzień 19 sierpnia 2008 roku k. 25-27 verte).

Postanowienia regulaminu kredytu hipotecznego nie zostały indywidualnie uzgodnione z w/w kredytobiorcami (zeznania powoda G. F. - nagranie przebiegu rozprawy z dnia 19 października 2017 roku k. 334 czas 01:18:00).

Bank ten miał w swojej ofercie również kredyty mieszkaniowe w złotych polskich (zeznania świadka A. S., nagranie przebiegu rozprawy z dnia 19 października 2017 roku k. 334 czas 00:14:03 – 00:54:15).

Kredyt udzielony G. F. i A. P. w transzach: kwotę 91.130,51 zł w dniu 28 sierpnia 2008 roku, kwotę 67.830,51 zł w dniu 24 listopada 2008 roku, kwotę 67.830,51 zł w dniu 3 lutego 2009 roku, kwotę 30.000 zł w dniu 21 października 2009 roku i kwotę 17.610,17 zł w dniu 17 lutego 2017 roku (zaświadczenie k. 44).

W dniu 18 września 2009 roku G. F. i A. P. zawarli związek małżeński (kopia odpisu skróconego aktu małżeństwa k. 33).

W dniu 14 kwietnia 2011 roku zawarli oni umowę majątkową małżeńską, w której wyłączyli wspólność ustawową (umowa majątkowa małżeńska k. 34-34verte). W tym samym dniu w/w małżonkowie zawarli umowę o podział majątku wspólnego, na mocy której lokal mieszkalny zakupiony ze środków uzyskanych z kredytu udzielonego przez w/w bank stał się ich współwłasnością w częściach równych (umowa o podział majątku wspólnego k. 35-37).

W dniu 8 maja 2011 roku zmarła A. F. (kopia odpisu skróconego aktu zgonu k. 38).

W dniu 19 września 2011 roku powstała spółka akcyjna (...) S.A. wskutek wniesienia tytułem wkładu niepieniężnego wszystkich składników majątkowych (...) S.A. Spółka Akcyjna Oddział w Polsce, przeznaczonych do prowadzenia działalności przez w/w Oddział. Z tym też dniem (...) S.A. wstąpił z mocy prawa we wszystkie prawa i obowiązki (...) S.A. związane z działalnością Oddziału. Z dniem 31 grudnia 2012 roku (...) Bank (...) S.A. z siedzibą w W. połączył się w trybie art. 492 § 1 pkt 1 k.s.h. z (...) S.A. poprzez przeniesienie całego majątku (...) S.A. jako banku przejmowanego na rzecz (...) Bank (...) S.A. jako banku przejmującego (okoliczności bezsporne; odpis pełny z KRS k. 144-157).

Po wejściu w życie ustawy z dnia 29 lipca 2011 roku o zmianie ustawy prawo bankowe oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2011 roku, Nr 165, poz. 984) pozwany dokonał jednostronnej zmiany regulaminu stanowiącego integralną część umowy, wprowadzając do jego treści szczegółowe zasady określania sposobu i terminów ustalania kursów wymiany waluty, mające zastosowanie do przyszłych wymagalnych rat spłaty kredytu (informacja o zmianie regulaminu k. 315-328; zeznania świadka A. S., nagranie przebiegu rozprawy z dnia 19 października 2017 roku k. 334 czas 00:14:03 – 00:54:15).

Postanowieniem z dnia 23 listopada 2011 roku w sprawie o sygn. I Ns 326/11 Sąd Rejonowy w Strzelinie stwierdził, że spadek po A. F. nabył na podstawie ustawy w całości jej mąż G. F. (postanowienie k. 39).

W dniu 15 grudnia 2013 roku strony zawarły aneks nr (...) do umowy, na podstawie którego spłata kredytu mogła następować w walucie, do której kredyt był indeksowany, tj. we franku szwajcarskim (aneks do umowy k. 39-42, zarządzenie nr (...) k. 212-214, zarządzenie nr (...) k. 215).

W okresie do 28 grudnia 2016 roku tytułem spłaty kredytu zapłacono na rzecz pozwanego kwotę 112.837,77 zł, w tym kwotę 39.875,67 zł na skutek wykonania postanowień o waloryzacji kwoty kredytu. Powyższą kwotę pozwany bank, a wcześniej jego poprzednicy prawni pobrali z rachunku bankowego prowadzonego najpierw dla kredytobiorców, a po śmierci A. F. dla G. F. (zaświadczenie k. 44).

Wezwaniem do zapłaty doręczonym w dniu 30 marca 2017 roku pełnomocnik G. F. wezwał (...) Bank (...) S.A. z siedzibą w W. do zapłaty kwoty 42.742,04 zł tytułem zwrotu nienależnego świadczenia w terminie 14 dni (wezwanie do zapłaty k. 40-40v; potwierdzenie doręczenia k. 42-42verte). (...) Bank (...) S.A. odmówił pismem doręczonym pełnomocnikowi powodów w dniu 8 maja 2017 roku (odpowiedź k. 157 i n).

G. F. jest z zawodu informatykiem i od 2014 roku prowadzi działalność gospodarczą związaną z informatyką. Jako miejsce wykonywania działalności gospodarczej powoda zarejestrowany jest lokal mieszkalny nr (...) przy ul. (...) w S..

Obecnie powód wynajmuje ten lokal swoim znajomym, którzy pokrywają rachunki za media i finansują mu część rat kapitałowo odsetkowych kredytu hipotecznego. Sam od 2013 roku zamieszkuje w K. przy ul. (...) (zeznania powoda nagranie przebiegu rozprawy z dnia 19 października 2017 roku k. 334 czas 00:54:00-01:21:00).

Sąd ustalił stan faktyczny sprawy na podstawie dowodów wskazanych w jego opisie, w tym wymienionych powyżej dokumentów, których autentyczności strony nie kwestionowały, zeznań świadka A. S. i przesłuchania samego powoda. Wiarygodność i moc dowodowa tych dowodów nie budzi żadnych wątpliwości. Brak jest jakiegokolwiek powodu, dla którego Sąd miałby odmówić powyższym dowodom wiarygodności lub mocy dowodowej.

Sąd pominął inne dokumenty niż te wymienione powyżej, albowiem nie miały one znaczenia w niniejszej sprawie, co zostanie wyjaśnione poniżej.

Sąd oddalił wniosek powoda o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego z zakresu rachunkowości jako zbędny dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy, albowiem obliczenie wysokości tej części rat kapitałowo-odsetkowych pobranych od powodów, która była nienależna pozwanemu, a wcześniej jego poprzednikom prawnym, nie wymagało wiadomości specjalnych.

Sąd Rejonowy zważył co następuje:

W ocenie Sądu powództwo zasługiwało na uwzględnienie w przeważającej części.

W pierwszej kolejności stwierdzić należy, że Sąd nie podziela poglądu strony powodowej o tym, że umowa kredytu hipotecznego, którą powód i A. P. zawarli z poprzednikiem prawnym pozwanego w dniu 19 sierpnia 2008 roku, jest nieważna.

Zdaniem powoda powyższa umowa kredytu hipotecznego jest nieważna ze względu na jej sprzeczność z treścią art. 69 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku prawo bankowe (Dz. U. Nr 140, poz. 939 z późn. zm.), oraz brak precyzyjnego określenia świadczenia, do spełnienia którego zobowiązali się w powyższej umowie powód i A. P..

Sąd nie dopatrył się sprzeczności ocenianej umowy z treścią art. 69 prawa bankowego. Stosownie do treści art. 69 ust. 1 i 2 prawa bankowego przez umowę kredytu bank zobowiązuje się oddać do dyspozycji kredytobiorcy na czas oznaczony w umowie kwotę środków pieniężnych z przeznaczeniem na ustalony cel, a kredytobiorca zobowiązuje się do korzystania z niej na warunkach określonych w umowie, zwrotu kwoty wykorzystanego kredytu wraz z odsetkami w oznaczonych terminach spłaty oraz zapłaty prowizji od udzielonego kredytu (ust. 1).

Umowa kredytu powinna być zawarta na piśmie i określać w szczególności: strony umowy, kwotę i walutę kredytu, cel, na który kredyt został udzielony, zasady i termin spłaty kredytu, wysokość oprocentowania kredytu i warunki jego zmiany, sposób zabezpieczenia spłaty kredytu, zakres uprawnień banku związanych z kontrolą wykorzystania i spłaty kredytu, terminy i sposób postawienia do dyspozycji kredytobiorcy środków pieniężnych, wysokość prowizji, jeżeli umowa ją przewiduje, warunki dokonywania zmian i rozwiązania umowy (ust. 2).

Z powyższych przepisów absolutnie nie wynika zakaz waloryzowania wartości świadczenia pieniężnego, do spełnienia którego w umie kredytu zobowiąże się, czyli przeliczania wartości rat kapitałowo-odsetkowych według miernika wartości innego niż pieniądź w walucie złoty polski, bez względu na to, czy miały to być kwintal pszenicy, uncja złota, czy waluta obca. Art. 69 prawa bankowego nie jest zatem i nigdy nie był przepisem szczególnym w stosunku do treści art. 358¹ § 2 k.c., który obowiązywał w dacie zawarcia umowy przez strony, a z którego wprost wynika, że strony mogą zastrzec w umowie, że wysokość świadczenia pieniężnego zostanie ustalona według innego niż pieniądź miernika wartości. Sąd nie widzi żadnego uzasadnienia dla poglądu, aby z zakresu zastosowania normy prawnej wynikającej z tego ostatecznego przepisy wyłączać zobowiązanie kredytobiorcy z tytułu umowy kredytu. Na poparcie tej tezy warto zauważyć, iż zgodnie z treścią art. 1 pkt 1 litera a) ustawy z dnia 29 lipca 2011 roku o zmianie ustawy prawo bankowe oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2011 roku Nr 165, poz. 984) znowelizowana została treść przepisu art. 69 ust. 2 prawa bankowego, do którego dodany został pkt 4a określający, jakie dodatkowe elementy powinna zawierać

umowa o kredyt denominowany lub indeksowany do waluty innej niż waluta polska, a mianowicie szczegółowe zasady określania sposobów i terminów ustalania kursu wymiany walut, na podstawie którego w szczególności wyliczana jest kwota kredytu, jego transz i rat kapitałowo-odsetkowych oraz zasad przeliczania na walutę wypłaty albo spłaty kredytu (pkt 4a art. 69 ust. 2 prawa bankowego). Do art. 69 dodany został też ust. 3, w myśl którego w przypadku umowy o kredyt denominowany lub indeksowany do waluty innej niż waluta polska, kredytobiorca może dokonywać spłaty rat kapitałowo-odsetkowych oraz dokonać przedterminowej spłaty pełnej lub częściowej kwoty kredytu bezpośrednio w tej walucie. W tym przypadku w umowie o kredyt określa się także zasady otwarcia i prowadzenia rachunku służącego do gromadzenia środków przeznaczonych na spłatę kredytu oraz zasady dokonywania spłaty za pośrednictwem tego rachunku. Z kolei przepis art. 4 ustawy z dnia 29 lipca 2011 roku stanowi, iż art. 69 ust. 1 pkt 4a oraz art. 75b prawa bankowego ma zastosowanie w stosunku do tych kredytów lub pożyczek pieniężnych, które zostały zaciągnięte przez kredytobiorcę lub pożyczkobiorcę przed dniem wejścia w życie powyższej ustawy, a nie zostały całkowicie spłacone – do tej części kredytu lub pożyczki, która pozostała do spłacenia. W tym zakresie bank dokonuje bezpłatnie stosownej zmiany umowy kredytowej lub umowy pożyczki.

W ocenie Sądu dodanie do art. 69 ust. 2 prawa bankowego pkt 4a w powyższym brzmieniu świadczy o tym, że ustawodawca dostrzegł problem niedostatecznego regulowania w powszechnie zawieranych wówczas umowach kredytów hipotecznych indeksowanych do walut obcych (najczęściej franka szwajcarskiego) sposobu, w jaki mają być ustalane kursy tych walut na potrzeby spłaty kredytów, i uznał, że należy interweniować, która to interwencja przybrała formę powyższej nowelizacji przepisów prawa bankowego. Warto zwrócić uwagę, że ustawodawca nie zakazał na przyszłość zawierania umów powyższego typu, lecz uchwalił przepis, który przewiduje dodatkowe restrykcje, jakim powinny sprostać umowy kredytów indeksowanych do walut obcych. Gdyby trafny był pogląd wyrażony przez pełnomocnika powoda, że w wyniku realizacji przez kredytobiorców umowy kredytu bank może czerpać zyski wyłącznie z tytułu oprocentowania i prowizji, ustawodawca nie wprowadził by do porządku prawnego przepisu art. 69 ust. 2 pkt, który wprost przewiduje kredyt tego typu co ten udzielony powodowi i jego zmarłej małżonce przez poprzednika prawnego pozwanego banku, a zarazem wprowadza restrykcję, jakim powinny spełnić umowy kredytów indeksowanych do walut obcych, a więc wymóg szczegółowego ustalenia w tych umowach zasady określania sposobów i terminów ustalania kursu wymiany walut, na podstawie którego w szczególności wyliczana jest kwota kredytu, jego transz i rat kapitałowo-odsetkowych oraz zasad przeliczania na walutę wypłaty albo spłaty kredytu. W świetle tego przepisu nie jest bowiem zakazana sytuacja taka jak w niniejszej sprawie, w której wysokość rat kredytu indeksowanego do waluty obcej jest obliczana po kursach waluty obcej ustalanych przez bank i nawet obejmujących marżę (zysk) banku. Chodzi natomiast o to, żeby sposób ustalania tych kursów był obiektywny, poddający się weryfikacji, a nie dowolny, a w myśl art. 69 ust. 3 prawa bankowego również o to, żeby kredytobiorca mógł spłacać kredyt bezpośrednio w tej walucie, do której kredyt jest indeksowany, a w konsekwencji aby mógł on nabyć tę walutę z innego źródła i uniknąć przymusu płacenia bankowi owej marży stanowiącej element ustalonego przez bank kursu wymiany waluty. Założenie racjonalnego prawodawcy stoi zatem na przeszkodzie zaaprobowaniu komentowanego poglądu wyrażonego przez stronę powodową.

Sąd nie uznał za trafny również zarzutu braku określoności wysokości świadczenia, do spełnienia którego w umowie zawartej w dniu 18 sierpnia 2008 roku zobowiązali się powód i A. P.. W umowie tej bowiem uregulowane zostały kryteria, według których możliwe było wyliczenie wartości tegoż świadczenia, czyli wysokości poszczególnych rat kapitałowych na dzień ich wymagalności. W świetle postanowień powyższej umowy i regulaminu stanowiącego jej integralną część, pozwany bank zobowiązał się oddać do dyspozycji powoda kwotę 274.401,70 zł, która została wypłacona kredytobiorcom w transzach, przy czym jej wysokość miała być indeksowana do waluty franka szwajcarskiego, co oznacza właśnie waloryzację kapitału, który zobowiązali się spłacić w/w kredytobiorcy. Wypłata kredytu następowała w złotych polskich według kursu nie niższego niż kurs kupna z tabeli w momencie wypłaty środków z kredytu, saldo zadłużenia z tytułu kredytu wyrażone było w walucie obcej i obliczane było według kursu stosowanego przy wypłacie transz. Raty kredytu wyrażone były w walucie obcej i w dniu wymagalności raty pobierane z rachunku bankowego kredytobiorcy według kursu sprzedaży z tabeli na koniec dnia roboczego poprzedzającego dzień wymagalności raty spłaty kredytu. § 2 pkt 12 regulaminu wprost stanowił, że pojęcie tabeli, jakim posłużono się w postanowieniach § 7 ust. 4 i § 9 ust. 2, oznacza tabelę kursów walut obcych obowiązującą w banku.

Z powyższego wynika, że wysokość rat kapitałowo – odsetkowych, które były pobierane z rachunku bankowego prowadzonego do obsługi kredytu hipotecznego, była możliwa do obliczenia, nawet dla powoda, czy jego zmarłej małżonki, gdyby chcieli oni zweryfikować swoje rozliczenia z poprzednikiem prawnym pozwanego z tytułu kredytu. Żeby obliczyć wysokość tych części rat kapitałowo-odsetkowych, które obejmowały zwrot kapitału kredytu, trzeba było pomnożyć iloraz sumy kwot wypłaconych kredytobiorcom w poszczególnych transzach przeliczonych po kursach kupna z tabeli banku w dacie wypłaty poszczególnych transz oraz liczby 480 odpowiadającej liczbie rat, w których kredyt ma zostać spłacony, przez kurs sprzedaży franka szwajcarskiego z tabeli walut obowiązującej w pozwanym banku na koniec ostatniego dnia roboczego poprzedzającego dzień, w którym wymagalna stawała się rata kredytu. Prawdą jest, że w postanowieniach umowy stron, w tym postanowieniach wzorców umownych stanowiących jej integralną część, brak jest ograniczeń dla pozwanego banku w kształtowaniu wysokości kursów kupna i sprzedaży franka, co dla w/w kredytobiorców było szczególnie niekorzystne, jednakże przy ocenie ważności umowy kredytu hipotecznego z dnia 18 sierpnia 2008 roku nie ma to znaczenia, ponieważ według powyższych kryteriów możliwe było obliczenie wartości poszczególnych rat kapitałowo – odsetkowych.

Powyższa kwestia była natomiast istotna przy ocenie abuzywności postanowień umowy stron, o czym będzie mowa w poniższych wywodach. Wypada tylko nadmienić, że stwierdzenie, iż dane postanowienie umowy jest niedozwolonym postanowieniem w rozumieniu art. 385¹ k.c., oznacza brak związania tym postanowieniem w danym stosunku, tj. bezskuteczność, a nie nieważność. Bezskuteczność niedozwolonego postanowienia umownego nie powoduje nieważności, czy bezskuteczności całej umowy (por. np. wyrok SN z 21 lutego 2013 r. I CSK 408/12). Z mocy art. 385¹ § 2 k.c. strony są związane umową w pozostałym zakresie. To związanie ma miejsce niezależnie od tego, czy usprawiedliwiona byłaby hipoteza, że z okoliczności wynika, iż bez postanowień dotkniętych bezskutecznością, umowa nie byłaby zawarta. W tej mierze przepisy o bezskuteczności nie zawierają odpowiednika art. 58 § 3 k.p.c., traktującego o nieważności.

Zgodnie z treścią art. 385¹ § 1 k.c. postanowienia umowy zawieranej z konsumentem niezgodnione indywidualnie nie wiążą go, jeżeli kształtują jego prawa i obowiązki w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interesy (niedozwolone postanowienia umowne). Nie dotyczy to postanowień określających główne świadczenia stron, w tym cenę lub wynagrodzenie, jeżeli zostały sformułowane w sposób jednoznaczny.

W niniejszej sprawie powód kwestionuje postanowienia zawarte w § 2 ust. 1 zdanie 2 umowy kredytu hipotecznego zawartej w dniu 18 sierpnia 2008 roku, stanowiące, że „Kredyt jest indeksowany do waluty obcej (CHF)”, w § 7 ust. 4 Regulaminu Kredytu Hipotecznego Udzielanego przez (...), stanowiącego integralną część tej pierwszej umowy (dalej zwanego Regulaminem), w myśl którego „W przypadku kredytów indeksowanych do waluty obcej, wypłata kredytu następuje w złotych według kursu nie niższego niż kurs kupna zgodnie z tabelą kursów walut obcych obowiązującą w banku w momencie wypłaty środków z kredytu. W przypadku wypłaty kredytu w transzach, stosuje się kurs nie niższy niż kurs kupna zgodnie z tabelą obowiązującą w momencie wypłaty poszczególnych transz. Saldo zadłużenia z tytułu kredytu wyrażone jest w walucie obcej i obliczane jest według kursu stosowanego przy uruchomieniu kredytu. W przypadku wypłaty kredytu w transzach, saldo zadłużenia z tytułu kredytu obliczane jest według kursów stosowanych przy wypłacie poszczególnych transz...” oraz w § 9 ust. 2, zgodnie z którym raty kredytu indeksowanego do waluty obcej wyrażone są w walucie obcej i w dniu wymagalności raty kredytu pobierane są z rachunku bankowego kredytobiorcy według kursu sprzedaży zgodnie z tabelą obowiązującą w banku na koniec dnia roboczego poprzedzającego dzień wymagalności raty spłaty kredytu. Zgodnie z § 2 pkt 12 Regulaminu tabela oznacza tabelę kursów walut obcych obowiązującą w banku. W ocenie strony powodowej powyższe postanowienia są niedozwolonymi postanowieniami umownymi w rozumieniu art. 385¹ § 1 k.c., które nie wiążą powodów, którzy umowy kredytu hipotecznego mieli zawrzeć z poprzednikiem prawnym pozwanego jako konsumenci.

Strona pozwana zarzucała powodowi, że nie udowodnił, że powyższą umowę zawarł w charakterze konsumenta, jednakże Sąd jest odmiennego zdania. W myśl art. 22¹ k.c. kodeksu cywilnego za konsumenta uważa się osobę fizyczną dokonującą czynności prawnej niezwiązanej bezpośrednio z jej działalnością gospodarczą lub zawodową. Status

konsumenta wynika więc z okoliczności o charakterze negatywnym, jaką jest nieprowadzenie przez konkretną osobę fizyczną działalności gospodarczej albo brak związku czynności prawnej dokonywanej przez tę osobę z prowadzoną przez nią działalnością gospodarczą bądź zawodową. Okoliczność negatywna to taka, która polega na braku zaistnienia jakiegoś faktu. Skoro z kompletnej dokumentacji dotyczącej kredytu mieszkaniowego udzielonego przez poprzednika prawnego pozwanego powodowi, jaka została złożona do akt niniejszej sprawy, nie wynika związek pomiędzy zaciągnięciem tego kredytu a działalnością gospodarczą kredytobiorców lub chociażby jednego z nich, zaś powód konsekwentnie twierdził, że wraz ze zmarłą małżonką, a wówczas narzeczoną zaciągnęli kredyt na zakup lokalu nr (...) przy ul. (...) w S., w którym planowali mieszkać i założyć rodzinę, i tak też zeznał w trakcie przesłuchania w niniejszej sprawie, to cóż więcej mógł on uczynić w celu wykazania, że umowę kredytu hipotecznego z pozwanym on i A. P. zawarli w charakterze konsumentów. W tej sytuacji to pozwany powinien przedstawić dowody, że było inaczej niż twierdzi powód, skoro z okoliczności przeciwnych do tych, na które powoływał się powód, wywodzi skutki prawne w postaci zakazu kontrolowania postanowień wzorców składających się na umowę stron. Na tę okoliczność pozwany nie przedstawił żadnego dowodu. Wprawdzie powód przyznał, że prowadzi działalność gospodarczą związaną z informatyką, zaś jako miejsce wykonywania tej działalności zarejestrowane zostało powyższe mieszkanie, jednakże umowa kredytu hipotecznego została zawarta w 2008 roku, zaś powód rozpoczął prowadzenie działalności gospodarczej dopiero 2014 roku, przy czym faktycznie wykonuje tę działalność w K., do którego przeprowadził się w 2013 roku, a więc jeszcze kiedy był przedsiębiorcą.

Możliwość uznania danego postanowienia umownego za niedozwolone i wyeliminowanie go z obrotu stosowania jest zależna od spełnienia następujących przesłanek: postanowienie nie zostało uzgodnione indywidualnie, a więc nie podlegało negocjacjom, ukształtowane w ten sposób prawa i obowiązki konsumenta pozostają w sprzeczności z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając interesy konsumenta. Dodatkowo postanowienie umowy nie dotyczy sformułowanych w sposób jednoznaczny głównych świadczeń stron, w tym ceny lub wynagrodzenia. Powyższe przesłanki muszą zostać spełnione łącznie.

Nieuzgodnione indywidualnie są te postanowienia umowy, na których treść konsument nie miał rzeczywistego wpływu. W szczególności odnosi się to do postanowień umowy przyjętych z wzorca umowy zaproponowanego konsumentowi przez kontrahenta (art. 385¹ § 3 k.c.). W myśl art. 385¹ § 4 k.c., ciężar dowodu, że postanowienie zostało uzgodnione indywidualnie, spoczywa na tym, kto się na to powołuje.

Z ustalonego w sprawie stanu faktycznego wynika, iż powodowie mieli otrzymać od poprzednika prawnego pozwanego banku kwotę 274.401,70 zł z przeznaczeniem na zakup lokalu mieszkalnego oraz zobowiązali się do zwrotu tej kwoty w ciągu 480 miesięcy wraz z odsetkami według zmiennej stopy procentowej, która na dzień sporządzenia umowy wynosiła 4,24833 % w stosunku rocznym, przy czym zmienna stopa procentowa ustalana miała być jako suma stopy referencyjnej LIBOR 3M (CHF) oraz stałej marży banku w wysokości 1,50 punktów procentowych.

Zakwestionowane przez powoda postanowienia umowy dotyczą indeksowania kwoty kredytu do waluty franka szwajcarskiego, a zatem nie dotyczą tych postanowień umowy, w których określone zostały główne świadczenia stron w rozumieniu art. 385¹ § 1 zdanie drugie k.c. Wprawdzie ustawodawca nie określił, co należy rozumieć przez sformułowanie "główne świadczenia stron", ale należy przyjąć, że z reguły są to takie elementy konstrukcyjne umowy, bez których uzgodnienia nie doszłoby do jej zawarcia, czyli tzw. essentialia negotii. Pojęcie "głównego świadczenia stron" należy rozumieć wąsko, w nawiązaniu do pojęcia elementów przedmiotowo istotnych umowy. Do elementów tych można zatem zaliczyć wynagrodzenie i cenę oraz świadczenie wzajemne przedsiębiorcy - towar, usługę (za wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 2 lutego 2011 r. VI ACa 910/10), co w realiach niniejszej sprawy oznacza, iż za postanowienia określające główne świadczenia stron uznać należy postanowienia określające wysokość kredytu, okres jego spłaty, wysokość oprocentowania i prowizji banku. Klauzule waloryzacyjne zawarte w umowie z dnia 21 sierpnia 2008 roku, jak również w Regulaminie stanowiącym integralną część tej umowy nie są postanowieniami o charakterze przedmiotowo - istotnym (essentialia negotii). Postanowienia te mogą co najwyżej zostać uznane za postanowienia podmiotowo - istotne dla banku (accidentalia negotii).

Ocena abuzywności postanowień umownych dokonywana jest na datę zawarcia umowy, co wprost wynika z przepisu art. 385² k.c. który to przepis nakazuje ponadto rozważenie jej treści, okoliczności zawarcia oraz uwzględnienie umów pozostających w związku z umową obejmującą postanowienie będące przedmiotem oceny. W niniejszej sprawie nie ma zatem znaczenia sposób i skutki wykonywania umowy. Przepis art. 385¹ § 2 k.c. wyraża bowiem jednoznaczną zasadę, że niedozwolone postanowienie w umowie nie wiąże konsumenta, natomiast strony tej umową są nią związane w pozostałym zakresie. Ponadto niedozwolone postanowienie umowne jest eliminowane z konstrukcji danego stosunku prawnego na zasadzie *ex lege* i *ex tunc*. Orzeczenie sądu ma zatem charakter deklaratoryjny. To wszystko zaś skutkuje tym, iż bezprzedmiotowe w istocie były zarzuty pozwanego odnoszące się do sposobu wykonywania przedmiotowej umowy.

W ocenie Sądu, brak jest podstaw do uznania za abuzywne postanowienie zawartego w § 2 ust. 1 zdanie drugie przedmiotowej umowy. To postanowienie umowne wskazuje jedynie, że strony zastosowały w umowie mechanizm indeksacji do waluty obcej, który nie może być postrzegany sam w sobie jako abuzywny. Indeksacja kredytu była przedmiotem indywidualnego uzgodnienia pomiędzy powodem i A. P. a poprzednikiem prawnym pozwanego banku, czego dowodzi treść wniosku o udzielenie kredytu złożonego w dniu 8 lipca 2008 roku, w którym jako waluty wnioskowanego kredytu w/w kredytobiorcy wskazali CHF, nie zaś PLN. Za indywidualnym uzgodnieniem komentowanego postanowienia przemawiają też zeznania świadka A. S., który zeznał, że poprzednik prawny pozwanego miał w swojej ofercie kredytu mieszkaniowe w złotych polskich. Należy podkreślić, że w myśl art. 385¹ § 3 k.c. nie uzgodnione indywidualnie są te postanowienia umowy, na które konsument nie miał realnego wpływu. Nie oznacza to jednak uznania, że w każdym przypadku, w którym nie doszło do modyfikacji umowy z inicjatywy konsumenta i zgodnie z jego wnioskiem należy uznać, że postanowienie umowne nie jest indywidualnie uzgodnione. Tak więc Sąd uznał, że postanowienie zawarte w § 2 ust. 1 zdanie 2 umowy zostało indywidualnie uzgodnione z powodem i jego zmarłą małżonką, przez co nie może być ono uznane za klauzule abuzywną.

Inaczej ocenić należy natomiast postanowienia zawarte w § 7 ustęp 4 oraz § 9 ustęp 2 regulaminu. Postanowienia te nie zostały indywidualnie uzgodnione z powodem. Regulamin ten stanowił wzorzec, który został opracowany przez pozwanego i przedstawiony powodowi. Z art. 385¹ § 3 k.c. wynika domniemanie, iż zawarte we wzorcu postanowienia nie zostały indywidualnie uzgodnione z konsumentem. Do obowiązków pozwanego należało zatem udowodnienie czy kwestionowane przez powoda postanowienia regulaminu zostały z nim indywidualnie uzgodnione, przy czym nie ma tutaj żadnego znaczenia, czy istniała potencjalna możliwość negocjowania treści postanowień zawartych w regulaminie, tylko czy kwestionowane postanowienia regulaminu rzeczywiście były przedmiotem uzgodnień pomiędzy stronami. Pozwany nie udowodnił, aby postanowienia zawarte w § 7 ust. 4 oraz § 9 ust. 2 regulaminu zostały indywidualnie uzgodnione z powodem. Nic takiego nie wynika ani z zeznań świadka A. S., ani z zeznań samego powoda. Powód wprost zeznał, iż postanowienia regulaminu nie były indywidualnie uzgadniane pomiędzy stronami umowy. Świadek A. S. w swoich zeznaniach wskazywał na możliwość negocjowania warunków umowy, co jednak dotyczyło parametrów finansowych umowy, tj. wysokości kredytu, prowizji, oprocentowania. Fakt, czy istniała potencjalna możliwość negocjowania warunków, nie ma zasadniczo znaczenia dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy. Istotne jest bowiem to, czy umowa zawarta przez powoda i A. P., a w szczególności postanowienia zawarte w regulaminie kredytu (§ 7 ust. 4 oraz § 9 ust. 2) były faktycznie negocjowane pomiędzy w/w kredytobiorcami a bankiem (...) S.A., a nie to, czy istniała możliwość negocjacji warunków umowy. Tym uznać należało, iż postanowienia zawarte w § 7 ust. 4 oraz § 9 ust. 2 regulaminu nie zostały indywidualnie uzgodnione z w/w kredytobiorcami.

„Dobre obyczaje” to reguły postępowania niesprzeczne z etyką, moralnością i aprobowanymi społecznie obyczajami. Za sprzeczne z dobrymi obyczajami można uznać także działania zmierzające do niedoinformowania, dezorientacji, wywołania błędnego przekonania konsumenta, wykorzystania jego niewiedzy lub naiwności, a więc o działanie potocznie określane, jako nieuczciwe, nierzetelne, odbiegające od przyjętych standardów postępowania (wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 27 stycznia 2011 roku, VI ACa 771/10, LEX nr 824347).

W wyroku z dnia 13 lipca 2005 roku (I CK 832/04, Pr. Bank. 2006, nr 3, s. 8) Sąd Najwyższy stwierdził, że „działanie wbrew dobrym obyczajom” w zakresie kształtowania treści stosunku obligacyjnego wyraża się w tworzeniu przez partnera konsumenta takich klauzul umownych, które godzą w równowagę kontraktową tego stosunku. Podobnie w wyroku z dnia 3 lutego 2006 roku (I CK 297/05, Wokanda 2006, nr 7–8, s. 18), w którym Sąd Najwyższy stwierdził, że przepis art. 385¹ § 1 zdanie pierwsze k.c. jest odpowiednikiem art. 3 ust. 1 dyrektywy nr 93/13/WE, stanowiącym, że klauzulę umowną, która nie została uzgodniona indywidualnie, należy uznać za niedozwoloną, jeżeli naruszając zasadę dobrej wiary, powoduje istotną i nieusprawiedliwioną dysproporcję praw i obowiązków kontraktowych na niekorzyść konsumenta, przy czym rzeczą sądu jest ocena, czy nierównowaga jest „istotna”, czyli „rażąca” w rozumieniu odpowiedniego przepisu prawa polskiego (Adam Olejniczak, Komentarz do art. 385¹ Kodeksu cywilnego, stan prawny 2014.05.01).

W § 2 ust 1 zdaniu drugim umowy strony wskazały jedynie, iż kredyt jest indeksowany do waluty obcej. W paragrafie tym, jak również w pozostałych postanowieniach tej umowy brak jest dodatkowych postanowień, w których ustalono by stały kurs waluty szwajcarskiej w stosunku do złotego polskiego, czy też wskazano by, w jaki sposób każdorazowo następować będzie ustalanie wartości franka szwajcarskiego w odniesieniu do złotego. Postanowienia regulaminu wskazują jedynie, iż w przypadku wypłaty kredytu zastosowanie będzie miał kurs nie niższy niż kurs kupna zgodnie z tabelą obowiązującą w momencie wypłaty środków czy poszczególnych transz, a w przypadku spłaty kredytu kurs sprzedaży zgodnie z tabelą obowiązującą u pozwanego na koniec dnia roboczego poprzedzającego dzień wymagalności raty spłaty kredytu. Wynika stąd, że w dniu wypłaty kredytobiorcom każdej transzy wypłacana im kwota była przeliczana na franki szwajcarskie po kursie kupna z tabeli obowiązującej w dniu wypłaty każdej transzy, zaś suma przeliczonych w ten sposób kwot pieniężnych we frankach szwajcarskich stanowiła saldo zadłużenia powoda i A. P. wobec poprzednika prawnego pozwanego banku. Co natomiast oznaczała treść § 9 ust. 2 regulaminu, zostało wyjaśnione powyżej w wywodach poświęconych ważności umowy stron.

Z treści umowy i regulaminu w żaden sposób nie wynika, w jaki sposób nastąpić ma ustalenie przez pozwanego banku kursu kupna i sprzedaży franka szwajcarskiego. W żaden sposób nie precyzuje tego samo odwołanie się do tabeli banku, gdyż w dalszym ciągu nie wiadomo, w jaki sposób następuje ustalenie przez pozwanego banku kursu kupna i sprzedaży franka szwajcarskiego publikowanych w tabelach banku. Tym samym pozwany mógł kształtować te kursy w sposób jednostronny, dowolnie, wedle swojej tylko woli. Umożliwiało to pozwanemu bankowi dowolne i wiążące dla kredytobiorców ustalanie kursów kupna i sprzedaży franka szwajcarskiego, co wpływało jednocześnie na wysokość zobowiązania kredytobiorców. Przyznanie sobie takiego prawa, z jednoczesnym pozbawieniem kredytobiorców jakiegokolwiek wpływu w tym zakresie, jak również pozbawieniem ich możliwości poznania sposobu kształtowania przez bank kursu CHF, bez wątplenia narusza interesy konsumentów i jest sprzeczne z dobrymi obyczajami. Zakwestionowane przez powoda klauzule indeksacyjne zawarte w regulaminie nie odwołują się do obiektywnych, sprawdzalnych i niezależnych od banku kryteriów, o których wiedza byłaby dostępna dla kredytobiorców. Z jednej strony konsumenci nie mając żadnego wpływu na sposób ustalania kursu kupna i sprzedaży franka szwajcarskiego publikowany w tabeli, nie wiedzą, w jaki sposób kursy te są ustalane przez bank. Z drugiej strony bank nie ma wyznaczonych kontraktowo żadnych ram i ograniczeń przy ustalaniu kursu waluty. W konsekwencji umowa przyznaje mu w tym zakresie pełną dowolność. Kwestionowane przez powoda postanowienia uchybiają zasadzie uczciwości i rzetelności, mają na celu ochronę interesu tylko jednej strony kontraktu, która może kształtować dowolnie treść zobowiązania konsumentów, w przez to przerzucić na nich całe ryzyko. Pozwany bank miał możliwość przeliczenia zobowiązania konsumentów według dowolnie obranego kursu, nie wskazując żadnych kryteriów, wedle których ustalenie tego kursu miałyby następować. Należy przy tym zaznaczyć, że na kurs waluty określony tabelą banku tylko częściowo wpływają czynniki obiektywne, zawiera on bowiem również marżę ustaloną przez bank.

Powyższe wcale nie oznacza, że Sąd uznał, że tak właśnie było w trakcie wykonywania umowy kredytu z dnia 21 sierpnia 2008 roku, że pozwany kształtował kursy kupna franka podane w tabeli na przestrzeni obowiązywania powyższej umowy w oderwaniu od jakichkolwiek obiektywnych, ekonomicznych kryteriów, jednakże w niniejszej sprawie kluczowe jest to, że gdyby pozwany chciał tak postępować, w postanowieniach umowy i regulaminu nie było ku temu żadnych przeszkód. Bez znaczenia jest też, jak kształtował się kurs franka szwajcarskiego w trakcie wykonywania

powyższej umowy, i czy istotnie odbiegał on od kursów funkcjonujących na rynku, czy też średniego kursu NBP, który w istocie nie ma charakteru kreacyjnego, a pochodny między innymi od danych przedstawianych przez pozwanego. Liczy się bowiem sposób umownego ukształtowania praw i obowiązków konsumenta, a nie sposób wykonywania danej umowy. Dlatego właśnie za chybione musiały zostać uznane wszystkie te zarzuty zgłoszone przez pozwanego bank, które były oparte na twierdzeniach, że przez cały okres spłacania kredytu udzielonego powodowi kursy sprzedaży publikowane przez poprzedników prawnych pozwanego banku, a następnie przez pozwanego banku w tabelach, o których mowa w treści § 2 pkt 12 regulaminu, były kursami rynkowymi, których wysokość zależała od obiektywnych czynników o charakterze ekonomicznym. Raz jeszcze należy podkreślić, że istotne w niniejszej sprawie jest nie to, jak strony realizowały umowę kredytu hipotecznego zawartą w dniu 21 sierpnia 2008 roku w zakresie indeksacji kredytu, lecz to, co jest zawarte w postanowieniach tej umowy dotyczących waloryzacji rat kapitałowych.

Sąd nie podziela stanowiska zaprezentowanego przez stronę pozwaną, które zakłada, że wskutek wejścia w życie wspomianej ustawy z dnia 29 lipca 2011 roku o zmianie ustawy prawo bankowe oraz niektórych innych ustaw i wprowadzonej tą ustawą nowelizacji art. 69 prawa bankowego wyłączona została incydentalna kontrola postanowień regulaminu. Art. 4 powołanej ustawy stanowił, że w przypadku kredytów lub pożyczek pieniężnych zaciągniętych przez kredytobiorcę lub pożyczkobiorcę przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy ma zastosowanie art. 69 ust. 2 pkt 4a oraz art. 75b ustawy, o której mowa w art. 1, w stosunku do tych kredytów lub pożyczek pieniężnych, które nie zostały całkowicie spłacone - do tej części kredytu lub pożyczki, która pozostała do spłacenia. W tym zakresie bank dokonuje bezpłatnie stosownej zmiany umowy kredytowej lub umowy pożyczki. Pogląd pozwanego o wyłączeniu możliwości kontroli wzorca powyższych postanowień regulaminu jest zbyt daleko idący i pozbawiony uzasadnienia. Nic takiego nie wynika z treści powołanej ustawy, ani ze znowelizowanych nią przepisów prawa bankowego. Co więcej, z treści art. 4 powołanej ustawy nie wynika nawet, iż z dniem wejścia w życie nowych przepisów z mocy samego prawa nastąpiła jakakolwiek zmiana treści umów zawartych uprzednio. Ustawodawca nałożył jedynie na banki obowiązek wdrożenia do umów kredyt indeksowanych do walut obcych stosownych zmian ze skutkiem ex nunc. Natomiast, jak wynika z treści art. 385² k.c., oceny abuzywności postanowień danej umowy dokonuje się według stanu z chwili zawarcia tej umowy. Powód i jego małżonka zawarli z poprzednikiem prawnym umowę kredytu hipotecznego na 3 lata przed wejściem w życie powyższej ustawy. Do usunięcia abuzywności powyższych postanowień nie doszło też wskutek zmiany regulaminu kredytu 316-316 verte hipotecznego o treści podanej na k. 365 i 365 verte aktu niniejszej sprawy, albowiem pomimo tej zmiany pozwany w dalszym ciągu mógł i może on arbitralnie ustalać kurs waluty szwajcarskiej poprzez ustalanie indeksu marżowego na podstawie podaży i popytu na daną walutę na rynku krajowym i zagranicznym, płynności rynku walutowego oraz kosztów banku związanych z pozyskiwaniem danej waluty. Wartość owego indeksu nie może przekraczać 10 % danego kursu średniego, a w razie wystąpienia okoliczności przewidzianych w § 15 ust. 8 – 30%. Tak sformułowane postanowienie pozostawia w dalszym ciągu daleko posuniętą dowolność w ustalaniu wartości kursów wymiany walut obcych, którą jednak ograniczono do 10%, a w razie zaistnienia „nadzwyczajnej zmiany sytuacji na rynku międzybankowym” 30%. W zakresie tych 10, ewentualnie 35% w regulaminie nadal brak jest kryteriów obiektywnych. Pozwany nie wykonał zatem obowiązku nałożonego na niego przez ustawodawcę w powoływanej już ustawie z dnia 29 lipca 2011 r. o zmianie ustawy - Prawo bankowe oraz niektórych innych ustaw.

Reasumując powyższe wywody Sąd uznał, że postanowienia § 7 ust. 4 i § 9 ust. 2 regulaminu kredytów hipotecznych są niedozwolonymi postanowieniami umownymi w rozumieniu art. 385¹ § 1 k.c., wobec czego nie wiążą one powoda. Za klauzulę abuzywną nie został natomiast uznany § 2 ust. 1 umowy stron, w którym umówiły się one, że kredyt udzielony powodowi jest indeksowany do waluty obcej CHF. Jednakże zauważyć należy, że bez postanowień § 7 ust. 4 i § 9 ust. 2 regulaminu klauzula indeksacyjna zawarta w § 2 umowy jest bezskuteczna, albowiem nie jest jasne, co ta klauzula oznacza. Z umowy, czy z pozostałych postanowień regulaminu nie wynika, po jakim kursie ma być przeliczony kredyt wypłacony powodowi oraz po jakim kursie mają być przeliczane raty kapitałowo – odsetkowe spłacane przez niego, a także na czym właściwie polega mechanizm indeksacji. Wątpliwości tych nie można usunąć w drodze wykładni umowy i regulaminu z zastosowaniem kryteriów przewidzianych w art. 65 k.c. Przepis art. 358 § 2 k.c. stanowi, że wartość waluty obcej określa się według kursu średniego ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski z dnia wymagalności roszczenia, chyba że ustawa, orzeczenie sądowe lub czynność prawna zastrzeżają inaczej. Przepis ten

można by zastosować w stanie faktycznej sprawy, gdyby nie fakt, że został on uchwalony ustawą z dnia 23 października 2008 roku o zmianie ustawy - Kodeks cywilny oraz ustawy - Prawo dewizowe (Dz.U. Nr 228, poz. 1506), a wszedł w życie dopiero w dniu 24 stycznia 2009 roku, a zatem już po zawarciu przez strony umowy o kredyt hipoteczny. Brak jest jednocześnie innego przepisu prawa, który znalazł by zastosowanie do umowy stron zastępując postanowienia § 7 ust. 4 i 9 ust. 2 regulaminu. Przyjąć zatem należy, że indeksacja kwoty kredytu do waluty franka szwajcarskiego nie została skutecznie zastrzeżona, przez co umowę tę należy traktować jako umowę kredytu hipotecznego udzielonego w złotych polskich i podlegającemu spłacie w tej walucie. Bez zakwestionowanych w niniejszej sprawie postanowień powyższa umowa zawiera wszelkie przedmiotowo - istotne elementy, jakie powinna zawierać umowa kredytu w myśl art. 69 ustawy Prawo bankowe. W dalszym ciągu jest to umowa, w której poprzednik prawny pozwanego zobowiązał się oddać do dyspozycji kredytobiorców na czas oznaczony kwotą 274.401,70 zł celem zakupu nieruchomości, zaś ci kredytobiorcy zobowiązali się do takiego spożytkowania pieniędzy, zwrotu kwoty wykorzystanego kredytu wraz z odsetkami według zmiennej stopy procentowej odpowiadającej sumie stopy referencyjnej LIBOR 3M oraz stałej marży banku w wysokości 1,5 punkta procentowego, a także do ustanowienia na zakupionej nieruchomości hipoteki celem zabezpieczenia wierzytelności banku o spłatę kredytu z oprocentowaniem. Bezsprzecznie powód skorzysta na tym pod względem ekonomicznym, skoro stopa referencyjna LIBOR 3M była w okresie objętym pozwem niższa od stopy referencyjnej WIBOR, od której uzależnione jest oprocentowanie kredytów udzielanych w złotych polskich, jednakże brak jest normy prawnej, która zakazywałaby bankom stosowania tej stopy do określania wysokości oprocentowania kredytów udzielonych w złotych polskich.

Sąd nie podziela poglądu strony pozwanej, iż nawet pomimo uznania przedmiotowych postanowień regulaminu za niedozwolone postanowienia umowne, kredyt nie traci charakteru kredytu indeksowanego do waluty obcej, ponieważ zastosowanie powinny znaleźć przepisy art. 56 k.c. i 354 k.c., w których jest mowa o wykonaniu zobowiązania w sposób odpowiadający istniejącym zwyczajom, przez co należało by stosować do przewalutowania kredytu średni, rynkowy kurs franka szwajcarskiego. W ocenie Sądu w dacie zawarcia umowy przez strony nie istniał taki zwyczaj, według którego banki miały by waloryzować wartość wzajemnych świadczeń z tytułu umów kredytu hipotecznego indeksowanego do waluty obcej właśnie po kursie rynkowym, albowiem co miałyby właściwie oznaczać pojęcie kursu rynkowego. Czy chodzi o średni kurs NBP, ustalany w oparciu o kursy innych banków, czy też każdy kurs stosowany przez bank prowadzący działalność bankową na obszarze RP? Jaki kurs obejmujący marżę banku mógłby zostać uznany za kurs rynkowy, zaś jaki już nie? Czym jest uczciwy zysk banku, na który powoływała się strona pozwana i jak stwierdzić, że marża banku stanowiąca element kursów kupna lub sprzedaży z tabeli publikowanej przez bank nie przekracza granicy tzw. uczciwego zysku banku. Zdaniem Sądu uczciwy zysk banku to taki, który został osiągnięty w wyniku wykonania wiążących postanowień umowy zawartej z kredytobiorcą. Jak już wskazano, za postanowienia spełniające przesłanki z art. 385¹ k.c. nie wiążą konsumenta. Pojęcia kursów rynkowych i uczciwego zysku banku, są pojęciami niedookreślonymi, nigdzie niezdefiniowanymi, nie dającymi się zweryfikować, a pozwany w żaden sposób nie udowodnił, jakoby w czasie udzielenia G. F. i A. P. kredytu hipotecznego istniał zwyczaj, według którego w wypadku niedostatecznie precyzyjnego uregulowania w postanowieniach umownych sposobu, w jaki ma być waloryzowana wysokość rat kapitałowo – odsetkowe spłacanych przed kredytobiorców, waloryzować tę wysokość po kursach rynkowych uwzględniających uczciwe zyski banków. Sąd neguje istnienia takiego zwyczaju. Za jego nieistnieniem przemawia też, w ocenie Sądu, nowelizacja przepisu art. 358 k.c., która weszła w życie z dniem 24 stycznia 2009 roku, a polegała na dodaniu do tego przepisu § 2 w brzmieniu „Wartość waluty obcej określa się według kursu średniego ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski z dnia wymagalności roszczenia, chyba że ustawa, orzeczenie sądowe lub czynność prawna zastrzega inaczej.” Świadczy to o tym, że racjonalny ustawodawca dostrzegł praktyczny problem braku przepisów o charakterze dyspozytywnym, według które mogły by znaleźć zastosowanie w sytuacjach takich jak ta w niniejszej sprawie, w których postanowienia umowy stanowiącej źródło zobowiązania i przewidującej waloryzację świadczenia jednej czy też obu ze stron według kursu waluty obcej są niedostatecznie precyzyjne, zbyt ogólne albo okazują się klauzulami abuzywnymi. Potwierdza to brak istnienia zwyczaju, na który powołał się pozwany, albowiem w przeciwnym wypadku nie zachodziła by potrzeba nowelizowania przepisu art. 358 k.c., wobec czego racjonalny ustawodawca nie zdecydowałby się na nią.

Tym samym pozwany nie był uprawniony do przeliczenia kwoty kredytu udzielonego w/w kredytobiorcom wedle przyjętego przez siebie kursu kupna franka szwajcarskiego, a następnie do pobierania z rachunku powodów rat kapitałowo-odsetkowych w wysokości zależnej od także przyjętego przez siebie kursu sprzedaży franka szwajcarskiego. Kwota korzyści uzyskanej tym tytułem w okresie począwszy od dnia zawarcia umowy do wytoczenia powództwa wyniosła: 39.875,67 zł (kwota stanowiąca różnicę pomiędzy kwotą spłaconą przez powodów a kwotą należnych rat). Sąd obliczył wysokość tej sumy w sposób przedstawiony w poniższej tabeli, z uwzględnieniem postanowień umowy oraz regulaminu dotyczących kwoty kredytu oraz sposobu jego wypłaty, okresu kredytowania, karencji w spłacie kredytu, sposobu obliczania odsetek oraz zmiennej stopy oprocentowania (§ 5 regulaminu) oraz wymagalności rat kredytu (§ 9 i 10 regulaminu).

nr raty	data	wysokość oprocentowania	wysokość zadłużenia	rata kapitałowa	rata odsetkowa	należna rata
wypłata kredytu	28 sierpnia 2008	5,5483	91.130,51			
1	26 września 2008 28 niedziela	5,5483			401,73	
2	28 października 2008	5,5483			443,28	
3	24 listopada 2008 28 listopada 2008	5,5483 od 28 listopad 2008 4,0733	158.961,02		374,02 96,65	
4	24 grudnia 2008	4,0733			461,23	
5	28 stycznia 2009	4,0733			620,89	
6	3 luty 2009 27 luty 2009	4,0733 od 27 lutego 2009 3,3	226.791,53		106,44 607,42	

7	27 marca 2009	3,3			574,12	
8	28 kwietnia 2009	3,3			656,14	
9	28 maja 2009	3,3 od 28 maja 2009 3,1983			615,13	
10	26 czerwca 2009	3,1983			576,30	
11	28 lipca 2009	3,1983			635,92	
12	28 sierpnia 2009	3,1983 od 28 sierpnia 2009 3,1167			616,05	
13	28 września 2009	3,1167			600,33	
14	21 października 2009 28 października 2009	3,1167	256.791,53		445,41 153,49	
15	27 listopada 2009	3,1167 od 27 listopada 2009 3,05			657,82	
16	28 grudnia 2009	3,05			665,20	
17	28 stycznia 2010	3,05			665,20	

18	17 luty 2010 26 luty 2010	3,05	274.401,70		429,16 206,37	
19	26 marca 2010	3,05	274.033,66	368,04	642,02	1.010,06
20	28 kwietnia 2010	3,05	273.779.26	254,40	755,66	1.010,06
21	28 maja 2010	3,05 od 28 maja 2010 2,91	273.455,52	323,74	686,32	1,010,06
22	28 czerwca 2010	2,91	273143,11	312,41	675,85	988,26
23	28 lipca 2010	2,91	272808,15	334,96	653,30	988,26
24	27 sierpnia 2010	2,91 od 27 sierpnia 2010 2,955	272472,39	335,76	652,50	988,26
25	28 września 2010	2,955	272.183,10	289,29	705,89	995,18
26	28 października 2010	2,955	271.848,99	334,11	661,07	995,18
27	26 listopada 2010	2,955 od 26 listopada 2010 2,97	271.492,06	356,93	638,25	995,18
28	28 grudnia 2010	2,97	271.201,52	290,54	706,92	997,46
29	28 stycznia 2011	2,97	270.888,16	313,36	684,10	997,46

30	28 luty 2011	2,97 od 28 lutego 2011 1,67	270.574,01	314,15	683,31	997,46
31	28 marca 2011	1,67	270.111,16	462,85	346,63	809,48
32	28 kwietnia 2011	1,67	269.684,79	426,37	383,11	809,48
33	27 maja 2011	1,67 od 27 maja 2011 1,6758	269.233,14	451,65	357,83	809,48
34	28 czerwca 2011	1,6758	268.818,56	414,58	395,56	810,14
35	28 lipca 2011	1,6758	268.378,68	439,88	370,26	810,14
36	26 sierpnia 2011	1,6758 Od 26 sierpnia 2011 1,5050	267.925,87	452,81	357,33	810,14
37	28 września 2011	1,5050	267.503,10	422,77	364,56	787,33
38	28 października 2011	1,5050	267.046,67	456,43	330,90	787,33
39	28 listopada 2011	1,5050 Od 28 listopada 2011 1,55	266.600,68	445,99	341,34	787,33
40	28 grudnia 2011	1,55	266.146,97	453,71	339,64	793,35

41	27 stycznia 2012	1,55	265.692,68	454,29	339,06	793,35
42	28 luty 2012	1,55 Od 28 lutego 2012 1,5858	265.260,38	432,30	361,05	793,35
43	28 marca 2012	1,5858	264.796,50	463,88	334,21	798,09
44	27 kwietnia 2012	1,5858	264.343,55	452,95	345,14	798,09
45	28 maja 2012	1,5858 od 28 maja 2012 1,6133	263.901,49	442,06	356,03	798,09
46	28 czerwca 2012	1,6133	263.461,43	440,06	361,60	801,66
47	28 lipca 2012	1,6133	263.009,12	452,31	349,35	801,66
48	28 sierpnia 2012	1,6133 Od 28 sierpnia 2012 1,548	262.567,84	441,28	360,38	801,66
49	28 września 2012	1,548	262.119,87	447,97	345,21	793,18
50	26 października 2012	1,548	261.637,96	481,91	311,27	793,18
51	28 listopada 2012	1,548	261.210,96	427	366,18	793,18

		od 28 listopada 2012 1,53				
52	28 grudnia 2012	1,53	260.748,55	462,41	328,48	790,89
53	28 stycznia 2013	1,53	260.296,49	452,06	338,83	790,89
54	28 luty 2013	Od 28 lutego 2013 1,522	259.843,84	452,65	338,24	790,89
55	28 marca 2013	1,522	259.357,33	486,51	303,38	789,89
56	26 kwietnia 2013	1,522	258.881,07	476,26	313,63	789,89
57	28 maja 2013	1,522 Od 28 maja 2013 1,516	258.436,62	444,45	345,44	789,89
58	28 czerwca 2013	1,516	257.980,32	456,30	332,75	789,05
59	26 lipca 2013	1,516	257.491,29	489,03	300,02	789,05
60	28 sierpnia 2013	1,516 od 28 sierpnia 2013 1,518	257.055,17	436,12	352,93	789,05
61	27 września 2013	1,518	256.586,56	468,61	320,72	789,33

62	28 października 2013	1,518	256.128,04	458,52	330,81	789,33
63	28 listopada 2013	Od 28 listopada 2013 1,519	255.668,93	459,11	330,22	789,33
64	27 grudnia 2013	1,519	255.188,10	480,92	308,56	789,48
65	28 stycznia 2014	1,519	254.738,46	449,64	339,84	789,48
66	28 lutego 2014	1,519 Od 28 lutego 2014 1,521	254.277,62	460,84	328,64	789,48
67	28 marca 2014	1,521	253.784,55	493,07	296,69	789,76
68	28 kwietnia 2014	1,521	253.322,63	461,92	327,84	789,76
69	28 maja 2014	1,521 Od 28 maja 2014 1,514	252.849,56	473,07	316,69	789,76
70	27 czerwca 2014	1,514	252.375,39	474,17	314,64	788,81
71	28 lipca 2014	1,514	251.911,10	464,29	324,52	788,81
72	28 sierpnia 2014	1,514 od 28 sierpnia 2014	251.446,21	464,89	323,92	788,81

		1,521				
73	26 września 2014	1,521	250.960,37	485,84	303,86	789,70
74	28 października 2014	1,521	250.505,32	455,05	334,65	789,70
75	28 listopada 2014	1,521 Od 28 listopada 2014 1,501	250.039,22	466,10	323,60	789,70
76	24 grudnia 2014	1,501	249.519,28	519,94	267,34	787,28
77	28 stycznia 2015	1,501	249.091,14	428,14	359,14	787,28
78	27 luty 2015	Od 27 lutego 2015 0,65	248.611,16	479,98	307,30	787,28
79	27 marca 2015	0,65	248.046,75	564,41	123,97	688,38
80	28 kwietnia 2015	0,65	247.499,72	547,03	141,35	688,38
81	28 maja 2015	0,65 Od 28 maja 2015 0,712	246.943,57	556,15	132,23	688,38
82	26 czerwca 2015	0,712	246.388,03	555,54	139,70	695,24

83	28 lipca 2015	0,712	245.846,59	541,44	153,80	695,24
84	28 sierpnia 2015	0,712 od 28 sierpnia 2015 0,776	245.300,02	546,57	148,67	695,24
85	28 września 2015	0,776	244.759,35	540,67	161,67	702,34
86	28 października 2015	0,776	244.213,12	546,23	156,11	702,34
87	27 listopada 2015	od 27 listopada 2015 0,68	243.666,54	546,58	155,76	702,34
88	28 grudnia 2015	0,68	243.115,48	551,06	140,73	691,79
89	28 stycznia 2016	0,68	242.564,10	551,38	140,41	691,79
90	26 lutego 2016	0,68 od 26 lutego 2016 0,6934	242.003,36	560,74	131,05	691,79
91	25 marca 2016	0,6934	241.438,85	564,51	128,73	693,24
92	28 kwietnia 2016	0,6934	240.901,56	537,29	155,95	693,24
93	27 maja 2016	0,6934 Od 27 maja 2016	240.341,04	560,52	132,72	693,24

		0,7668				
94	28 czerwca 2016	0,7668	239.801,43	539,61	161,57	701,18
95	28 lipca 2016	0,7668	239.251,38	550,05	151,13	701,18
96	26 sierpnia 2016	0,7668 od 26 sierpnia 2016 0,7614	238.695,96	555,42	145,76	701,18
	28 września 2016	0,7614	238.159,68	536,28	164,32	700,60
	28 października 2016	0,7614	237.608,12	551,56	149,04	700,60
	28 listopada 2016	0,7614 od 28 listopada 2016 0,7536	237.061,17	546,95	153,65	700,60
	28 grudnia 2016	0,7536	236.508,20	552,97	146,84	699,81
					10.608,3 suma odsetek w okresie karencji	62.353,80 suma należnych rat po okresie karencji
				112.837,77 wysokość wpłaconych kwot tytułem spłaty kredytu	72.962,10 suma należnych rat	39.875,67

Składniki rat kapitałowo – odsetkowych, które zostały przez kredytobiorców zapłacone na podstawie § 2 ust. 1 umowy w zw. z § 7 ust. 4 i § 9 ust. 2 regulaminu, w w/w kwocie stanowią świadczenie nienależne w rozumieniu art. 410 k.c., podlegające zwrotowi stosownie do treści art. 405 k.c., czego nie zmienia fakt, że pozwany bank sam pobierał raty kredyty z rachunku bankowego, jaki prowadził dla kredytobiorców.

Zgodnie z treścią art. 410 § 2 k.c. świadczenie nienależne ma miejsce, jeżeli ten, kto je spełnił, nie był w ogóle zobowiązany lub nie był zobowiązany względem osoby, której świadczył, albo jeżeli podstawa świadczenia odpadła lub zamierzony cel świadczenia nie został osiągnięty, albo jeżeli czynność prawna zobowiązująca do świadczenia była nieważna i nie stała się ważna po spełnieniu świadczenia. W takiej sytuacji ustawodawca poprzez art. 410 § 1 k.c. odsyła do art. 405 k.c., stanowiącego, iż kto bez podstawy prawnej uzyskał korzyść majątkową kosztem innej osoby, obowiązany jest do wydania korzyści w naturze, a gdyby to nie było możliwe, do zwrotu jej wartości.

Niezasadny był zarzut przedawnienia podniesiony przez pozwanego. W myśl art. 118 k.c., jeżeli przepis szczególny nie stanowi inaczej, termin przedawnienia wynosi lat dziesięć, a dla roszczeń o świadczenia okresowe oraz roszczeń związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej - trzy lata. Choć powyższe świadczenie pieniężne, było spełniane w okresowych odstępach czasu, brak jest uzasadnienia dla poglądu, że roszczenie przysługujące powodowi z tegoż tytułu jest roszczeniem o świadczenie okresowe. Przeciwnie, z tytułu spełnienia świadczenia nienależnego na rzecz pozwanego powodowi przysługuje roszczenie o jednorazowy zwrot całej kwoty 39.875,67 zł. Roszczenie to podlega zatem ogólnemu, 10 letniemu terminowi przedawnienia przewidzianemu w art. 118 k.c. Ponieważ od daty spłaty przez kredytobiorców pierwszej raty kredytu, która miała miejsce we wrześniu 2008 roku, do momentu wytoczenia powództwa w niniejszej sprawie, tj. do dnia 19 lipca 2017 roku nie upłynął termin przedawnienia, jasne jest, że roszczenie dochodzone w niniejszej sprawie nie uległo przedawnieniu.

Z powyższych względów Sąd na zasadzie art. 410 k.c. uwzględnił powództwo co do kwoty 39.875,67 zł.

Wypada wyjaśnić, że ponieważ powód jest spadkobiercą zmarłej A. F., z domu P., co stwierdził Sąd Rejonowy w Strzelinie postanowieniem z dnia 23 listopada 2011 w sprawie o sygn. I Ns 326/11, cała powyższa kwota podlegała zasądzeniu na jego rzecz.

Okres od którego zasądzone zostały odsetki od całości dochodzonego roszczenia wynika z uregulowań art. 481 § 1 k.c., zgodnie z którym jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. Roszczenie przysługujące powodowi należało do kategorii roszczeń bezterminowych. Zgodnie z treścią art. 455 k.c. jeżeli termin spełnienia świadczenia nie jest oznaczony ani nie wynika z właściwości zobowiązania, świadczenie powinno być spełnione niezwłocznie po wezwaniu dłużnika do wykonania. W dniu 30 marca 2017 roku powód wezwał pozwanego na piśmie do zapłaty w terminie 14 dni od jego doręczenia (dowód doręczenia – k. 42 verte). Od tej też daty należy liczyć termin spełniania świadczenia, który to termin upłynął z dniem 14 kwietnia 2017 roku. Od dnia 14 kwietnia 2017 2016 pozwany pozostaje więc w opóźnieniu ze spełnieniem świadczenia, wobec czego Sąd zasądził odsetki na rzecz powodów od tej daty.

Ponad kwotę 39.875,67 zł oraz powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie.

O kosztach procesu orzeczono na podstawie art. 100 k.p.c. Powód uległ tylko co do nieznaczącej części swojego żądania, skoro z żądanej przez niego kwoty 41.600,17 zł Sąd zasądził na jego rzecz kwotę 39.875,67 zł, a zatem Sąd włożył na pozwanego obowiązek zwrotu wszystkich kosztów procesu poniesionych przez powoda: a więc opłaty sądowej od pozwu w kwocie 1.000 zł, opłaty skarbowej od pełnomocnictwa w kwocie 17 zł, kosztów zastępstwa procesowego według minimalnej z § 2 pkt 5 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie w kwocie 3.600 zł.

Z tych względów i na podstawie powołanych przepisów prawa Sąd orzekł jak w sentencji wyroku.